

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Wegbereiders: Roma en Sinti in Nederland en Tsjechië over het profijt van onderwijs, 1950-2020

Hulst, A.A.L. van der

Citation

Hulst, A. A. L. van der. (2022, February 16). *Wegbereiders: Roma en Sinti in Nederland en Tsjechië over het profijt van onderwijs, 1950-2020*. Verloren, Hilversum. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3275331>

Version: Publisher's Version

[Licence agreement concerning inclusion of](#)

License: [doctoral thesis in the Institutional Repository of](#)
[the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3275331>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Bibliografie

- Abajo, J.E. & S. Carrasco, *Experiencias y trayectorias de éxito escolar gitanas y gitanos en España. Encrucijadas sobre educación, género y cambio cultural* (Madrid 2004).
- Abrams, L., *Oral history theory* (Londen 2010).
- Achim, V., *The Roma in Romanian history* (Boedapest/New York 2004).
- Albert, G., 'Anti-Gypsism and the extreme-right in the Czech Republic 2008-2011', in: M. Stewart (red.), *The Gypsy 'menace': Populism and the new anti-Gypsy politics* (Londen 2012) 137-165.
- Albert, G., 'Education policies in the Czech Republic', in: I. Rostas (red.), *Ten years after. A history of Roma school desegregation in Central and Eastern Europe* (Boedapest 2013) 179-195.
- Albert, G., 'Hate crimes and anti-Gypsism in the Czech Republic', in: I. Cortés Gómez & M. End (red.), *Dimensions of anti-Gypsism in Europe* (Brussel 2019) 150-161.
- Alexiadou, N. & A. Norberg, *Roma, education, and higher education policies: the international context and the case of Sweden* (Umeå, 2015).
- Alexiadou, N., 'Framing education policies and transitions of Roma students in Europe', *Comparative Education* 55:3 (2019) 422-442.
- Anderson-Levitt, K.M., 'Complicating the concept of culture', *Comparative Education* 48:4 (2012) 441-454.
- Arabadjieva, K., 'Challenging the school segregation of Roma children in Central and Eastern Europe', *The International Journal of Human Rights* 20:1 (2016) 33-54.
- Arkel, D. van, 'De groei van het anti-Joodse stereotype. Een poging tot een hypothetisch-deductieve werkwijze in historisch onderzoek', *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 10:33 (1984) 34-70.
- Arkel, D. van, *The drawing of the mark of Cain. A socio-historical analysis of the growth of anti-Jewish stereotypes* (Amsterdam 2009).
- Baar, H.J.M. van, *The European Roma. Minority representations, memory, and the limits of transnational governmentality* (Amsterdam 2011).
- Baar, H. van, 'Socio-economic mobility and neo-liberal governmentality in post-socialist Europe: activation and the dehumanisation of the Roma', *Journal of Ethnic and Migration Studies* 38 (2012) 1289-1304.
- Baar, H. van & P. Vermeersch, 'The limits of operational representations: ways of seeing Roma beyond the recognition-redistribution paradigm', *Intersections. East European Journal of Society and Politics* 3:4 (2017) 120-139.
- Baar, H. van, 'From "lagging behind" to "being beneath"? The de-developmentalization of time and social order in contemporary Europe', in: H. van Baar, A. Ivasiuc & R. Kreide (red.), *The securitization of the Roma in Europe* (New York 2019) 159-182.
- Baar, H. van, 'The production of irregular citizenship through mobile governmentalities: racism against Roma at the security-mobility nexus', *Mobilities* (2021).
- Bakker, P., 'Romani in Europe', in: G. Extra & D. Gorter (red.), *The other languages of Europe: demographic, sociolinguistic, and educational perspectives* (Cleveland 2001) 293-313.
- Bakker, P., 'Romani genetic linguistics and genetics: results, prospects and problems', *Romani studies* 22:2 (2012) 91-111.

- Bancroft, A., 'Closed spaces, restricted places: marginalisation of Roma in Europe', *Space and Polity* 5:2 (2001) 145-157.
- Bank, J. & M. van Buuren, 1900: *Hoogtij van burgerlijke cultuur* (Den Haag 2000).
- Barany, Z., 'Politics and the Roma in state-socialist Eastern Europe', *Communist and Post-Communist Studies* 33 (2000) 421-437.
- Barany, Z., *The East European Gypsies. Regime change, marginality, and ethnopolitics* (New York 2002).
- Barša, P., 'Ethnocultural justice in East European states and the case of the Czech Roma', in: W. Kymlicka & M. Opalski (red.), *Can liberal pluralism be exported? Western political theory and ethnic relations in Eastern Europe* (Oxford 2001) 243-258.
- Bárszny, J. & Á. Darócz, *Pharrajimos. The fate of the Roma during the Holocaust* (New York/Boedapest 2008).
- Bauerdick, R., *Zigeuner. Begegnungen mit einem ungeliebten Volk* (München 2013).
- Beckers, J., *Ik ben Zigeuner. Me hum Sinthu. Gesprekken met Zigeuners over de vervolging in de periode '40-'45 en de jaren daarna* (Den Haag 1980).
- Bereményi, B.Á. & S. Carrasco, 'Interrupted aspirations: research and policy on Gitano education in a time of recession, in Spain', *Intercultural Education* 26:2 (2015) 153-164.
- Berg, P.G.J. van den, *Rechtvaardigheid en privaatrecht. Over rekkelijken en preciezen in een dynamische wereld* (Deventer 2000).
- Berry, J.W., 'Immigration, acculturation, and adaptation', *Applied Psychology: An International Review* 46:1 (1997) 5-68.
- Beuchling, O., *Zwischen Payos und Gitanos. Eine Studie zur ethnischen Bildungsungleichheit in Spanien* (Münster 2010).
- Beuchling, O., 'Bildungsdisparitäten und Ethnizität: Zur schulischen Situation der Gitano-Minderheit in Spanien', *International Dialogues on Education* 1:1 (2014) 90-107.
- Bhopal, K., 'Gypsy Travellers and education: changing needs and changing perceptions', *British Journal of Educational Studies* 52:1 (2004) 47-64.
- Bhopal, K. & M. Myers, 'Gypsy, Roma and Traveller pupils in schools in the UK: inclusion and "good practice"', *International Journal of Inclusive Education* 13:3 (2009) 299-314.
- Bhopal, K., 'Not white enough', in: K. Bhopal, *White privilege. The myth of a post-racial society* (Bristol 2018) 29-46.
- Bittnerová, D., D. Doubek & M. Levínská, 'Stigma ve škole', *Journal of Pedagogy* 2 (2011) 11-28.
- Bodnárová, Z., *Vend Romani: a grammatical description and sociolinguistic situation of the so-called Vend dialects of Romani* (Praag 2015).
- Boekholt, P.Th.F.M. & E.P. de Booy, *Geschiedenis van de school in Nederland vanaf de middeleeuwen tot aan de huidige tijd* (Assen/Maastricht 1987).
- Boer, A., e.a., *Interveniëren in criminale families* (Den Haag 2020).
- Boot, A., *Van gilde tot ROC. Geschiedenis van het vakonderwijs in de stad Leiden* (Leiden 2019).
- Boot, S.A.E., *Promoting the social inclusion and academic progress of Gypsy, Roma and Traveller children: a secondary school case study* (Birmingham 2013).
- Boretzky, B. & B. Igla, *Wörterbuch Romani-Deutsch-Englisch für den südeuropäischen Raum. Mit einer Grammatik der Dialektvarianten* (Wiesbaden 1994).
- Bos, P., 'Naar school gaan is (te) leren: zigeuneronderwijs in Lelystad', in: P. Hovens & R. Dahler (red.), *Zigeuners in Nederland. Cultuur, geschiedenis en beleid. Sociaal Antropologische Cahiers* XXII (Nijmegen/Rijswijk 1988) 353-384.
- Bossenbroek, M., *De Meelstreep. Terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog* (Amsterdam 2001).

- Bouras, N., *Het land van herkomst. Perspectieven op verbondenheid met Marokko, 1960-2010* (Hilversum 2012).
- Bourdieu, P., 'Economisch kapitaal, cultureel kapitaal, sociaal kapitaal', in: P. Bourdieu, *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip*. Gekozen door Dick Pels (Amsterdam 1989) 120-141.
- Bourdieu, P., 'Understanding', in: P. Bourdieu e.a., *The weight of the world. Social suffering in contemporary society* (Cambridge 1999) 607-626.
- Bovenkerk, F., *Misdaadprofielen* (Amsterdam 2001).
- Brands, J., 'Die hoeft nooit meer wat te leren.' *Levensverhalen van academici met laaggeschoolde ouders* (Nijmegen 1992).
- Brubaker, R., 'The return of assimilation? Changing perspectives on immigration and its sequels in France, Germany, and the United States', *Ethnic and Racial Studies* 24:4 (2001) 531-548.
- Brüggemann, C., *Roma education in comparative perspective. Analysis of the UNDP/World Bank/EC Regional Roma Survey 2011* (Bratislava 2012).
- Brüggemann, C., 'Romani culture and academic success: arguments against the belief in a contradiction', *Intercultural Education* 25:6 (2014) 439-452.
- Bruggemeijer, B.G.P.G., *Bewogen bestaan* (Den Haag 1980).
- Burton, L., 'The non-discrimination principle and its effects on the education of Roma children', *Capital University Law Review* 30:657 (2002) 665-678.
- Busch, I., 'Wanderleben revisited: "Zigeuner"-Mythos und Repräsentation von Roma im National Geographic Magazin', in: S. Peritore & F. Reuter (red.), *Inszenierung des Fremden. Fotografische Darstellung von Sinti und Roma im Kontext der historischen Bildforschung* (Heidelberg 2011) 223-258.
- Čada, K., 'Social exclusion of the Roma and Czech society', in: M. Stewart (red.), *The Gypsy 'menace'. Populism and the new anti-Gypsy politics* (Londen 2012) 67-79.
- Čada, K. (red.), *Analysis of socially excluded localities in the Czech Republic* (Praag 2015).
- Čada, K. & D. Hůlka, *Analýza segregace v základních školách z pohledu sociálního vyloučení* (Praag 2019).
- Cahn, C. & E. Guild, *Recent migration of Roma in Europe*. Second edition (Straatsburg/Den Haag 2010).
- Cahn, C., *Sovereignty, autonomy and right. Human rights law and the international effort to seek justice for Romani women coercively sterilized in the Czech and Slovak Republics* (Oisterwijk 2013).
- Cain, A., *Social mobility of ethnic minorities in the Netherlands. The peculiarities of social class and ethnicity* (Delft 2007).
- Calogiannakis, P., e.a., 'Approaching diversity in education: the case of Roma pupils', *Latvijas Universitātes Raksti. Pedagoģija un skolotāju izglītība* 816 (2018) 166-184.
- Cârstocea, A., *(Un)friendly school environments? Bullying and microaggressions as a cause for Roma children's academic underachievement. ECMI Working Paper* 107 (Flensburg 2018).
- Carter, P., 'Race and cultural flexibility among students in different multiracial schools', *Teachers College Record* 112:6 (2010) 1529-1574.
- Cashman, L., 'New label no progress: institutional racism and the persistent segregation of Romani students in the Czech Republic', *Race Ethnicity and Education* 20:5 (2017) 595-608.
- Cats, J., *Het Spaens Heydinnetje*. Met inleiding van Dr. H.J. Vieu-Kuik (Den Haag 1980).
- Celious, A. & D. Oyserman, 'Race from the inside: an emerging heterogeneous race model', *Journal of Social Issues* 57:1 (2001) 149-165.
- Chaudhuri-Brill, S., 'We are no longer real': discourses on Roma identity and authenticity in the Czech Republic (Massachusetts 2012).

- Chireac, S.-M. & A. Devis Arbona, 'Improving and protecting human rights', *Regions & Cohesion* 6:3 (2016) 52-76.
- Choi, J., e.a., 'Understanding the language, the culture, and the experience: translation in cross-cultural research', *International Journal of Qualitative Methods* 11:15 (2012).
- Cliteur, P., *Moderne Papoea's. Dilemma's van een multiculturele samenleving* (Amsterdam/Antwerpen 2002).
- Coenen, L., 'Word niet zoals wij!' *De veranderende betekenis van onderwijs bij Turkse gezinnen in Nederland* (Amsterdam 2001).
- Coleman, J.S., *Equality and educational opportunity* (Washington 1966).
- Corrigan, P.W., e.a., 'What is the impact of self-stigma? Loss of self-respect and the "why try" effect', *Journal of Mental Health* 25:1 (2016) 10-15.
- Cottaar, A., L. Lucassen & W. Willems, *Mensen van de reis: woonwagenbewoners en zigeuners in Nederland (1868-1994)* (Zwolle 1995).
- Cottaar, A., *Kooplui, kermisklanten en andere woonwagenbewoners. Groepsvorming en beleid 1870-1945* (Amsterdam 1996).
- Covert, M.R., *Notorious but invisible: how Romani media portrayals invalidate Romani identity and existence in mainstream society* (Atlanta 2016).
- Crețan, R. & R. Powell, 'The power of group stigmatization: wealthy Roma, urban space and strategies of defence in post-socialist Romania', *International Journal of Urban and Regional Research* 42:3 (2018) 423-441.
- Crowe, D.M., *A history of the Gypsies of Eastern Europe and Russia* (Londen 1995).
- Crul, M., *De sleutel tot succes. Over hulp, keuzes en kansen in de schoolloopbanen van Turkse en Marokkaanse jongeren van de tweede generatie* (Amsterdam 2000).
- Crul, M. & J. Schneider, 'Comparative integration context theory: participation and belonging in new diverse European cities', *Ethnic and Racial Studies* 33:7 (2010) 1249-1268.
- Crul, M., 'Snakes and ladders in educational systems: access to higher education for second-generation Turks in Europe', *Journal of Ethnic and Migration Studies* 39:9 (2013) 1383-1401.
- Crul, M., 'Is education the pathway to success? A comparison of second generation Turkish professionals in Sweden, France, Germany and the Netherlands', *European Journal of Education* 50:3 (2015) 325-339.
- Cudworth, D., '"There is a little bit more than just delivering the stuff": policy, pedagogy and the education of Gypsy/Traveller children', *Critical Social Policy* 28:3 (2008) 361-377.
- Cviklova, L., 'Direct and indirect racial discrimination of Roma people in Bulgaria, the Czech Republic and the Russian Federation', *Ethnic and Racial Studies* 38:12 (2015) 2140-2155.
- Danielová, H., D. Zajoncová & J. Haragal'ová (red.), *Pamětíromských žen (Kořeny I)* (Brno 2001).
- Davidová, E., 'The Gypsies in Czechoslovakia', *Journal of the Gypsy Lore Society* 49:3 (1970) 84-97 en 50:3 (1971) 40-54.
- Davidović, M. & P.R. Rodrigues, 'Antiziganisme', in: P.R. Rodrigues & J. van Donselaar (red.), *Monitor Racisme & Extremisme. Negende rapportage* (Amsterdam 2010) 153-179.
- Derrington, C. & S. Kendall, 'Challenges and barriers to secondary education: the experiences of young Gypsy Traveller students in English secondary schools', *Social Policy & Society* 7:1 (2008) 119-128.
- Dirks, J., *Geschiedkundige Onderzoeken aangaande het verblijf der Heidens of Egyptiërs in de Noordelijke Nederlanden* (Utrecht 1850).
- Doolaard, A. den, *De bruiloft der zeven zigeuners* (Amsterdam 1939).
- Donselaar, J. & P.R. Rodriques, *Monitor racisme & extreem-rechts. Zesde rapportage* (Amsterdam/Leiden 2004).

- Doubek, D., M. Levinská & D. Bittnerová, 'Roma as the others', *Intercultural Education* 26:2 (2015) 131-152.
- Dronkers, J., R. van der Velde & A. Dunne, 'Waarom migrantenkinderen het beter doen in bepaalde onderwijsystemen of in bepaalde scholen', in: G. Kraaykamp, M. Levels & A. Need (red.), *Problemen en theorieën in onderzoek. Een staalkaart van de hedendaagse Nederlandse empirisch-theoretische sociologie* (Assen 2011) 133-150.
- Dronkers, J., 'Sociale ongelijkheid in het onderwijs', in: R. Klarus & S. Dieleman (red.), *Wat is goed onderwijs? Capita selecta* (Den Haag 2012) 67-87.
- Dronkers, J. & H. van de Werfhorst, 'Meritocratisering in schoolloopbanen in Nederland', in: P.T. de Beer & M.A. van Pinxteren (red.), *Meritocratie: op weg naar een nieuwe klassensamenleving?* (Amsterdam 2016) 25-43.
- Dubled, H., 'Les Incursions des Tsiganes en Alsace du XVe au XVIIIe siècle', *Études tsiganes* (1961) 1-11.
- Dunajev, J., 'Bad Gypsies' and 'good Roma': constructing ethnic and political identities through education in Russia and Hungary (Oregon 2014).
- Eagleton, T., *The idea of culture* (Oxford 2000).
- Eames, E. & J. Goode, 'Coping with poverty. A cross-cultural view of the behavior of the poor', in: G. Gmelch & W.P. Zenner (red.), *Urban life. Readings in urban anthropology*. Third edition. (Prospect Heights 1996) 378-392.
- Entzinger, H., 'The parallel decline of multiculturalism and the welfare state in the Netherlands', in: K. Banting & W. Kymlicka (red.), *Multiculturalism and the welfare state. Recognition and redistribution in contemporary democracies* (Oxford 2006) 177-201.
- Entzinger, H., 'Integratie, maar uit de gratie. Multi-etnisch samenleven onder Rotterdamse jongeren', *Migrantenstudies* 1 (2009) 8-23.
- Eribon, D., *Terug naar Reims* (Amsterdam 2018).
- Esser, H., *Integration und ethnischen Schichtung* (Mannheim 2001).
- Esterik, C. van, *No satisfaction. Hoe we werden wie we zijn* (Amsterdam 2011).
- Eycken, M., *Roma-zigeuners. Overleven in een industriële samenleving* (Leuven/Voorburg 2006).
- Fordham, S. & J.U. Ogbu, ' "Black students" school success: coping with the "burden of 'acting white'"', *The Urban Review* 18:3 (1986) 176-206.
- Foster, B. & S. Cemlyn, 'Education, inclusion and government policy', in: J. Richardson & A. Ryder (red.), *Gypsies and Travellers. Empowerment and inclusion in British society* (Bristol 2012) 61-81.
- Franz, L., H. Clemens & D. Berts, *Lily. Het unieke levensverhaal van een zigeunerin* (Amsterdam 1997).
- Fraser, A., *The Gypsies*. Second edition (Oxford/Cambridge USA 1995).
- Fredrickson, G.M., *White supremacy: a comparative study in American and South African history* (New York/Oxford 1981).
- Gažovičová, T., 'The Romani language in the Slovak educational system', *Humaff* 22 (2012) 510-523.
- Geremek, B., *Het Kaïnsteken. Het beeld van armen en vagabonden in de Europese literatuur van de 15^e tot de 17^e eeuw* (Baarn 1992).
- Gerganov, E., S. Varbanova & H. Kyuchukov, 'School adaptation of Roma children', *Intercultural Education* 16:5 (2005) 495-511.
- Gkofa, P., *Greek Roma in higher education: A qualitative investigation of educational success* (London 2016).
- Gkofa, P., 'Being Roma – being Greek: academically successful Greek Romas' identity constructions', *Race Ethnicity and Education* 20:5 (2017) 624-635.
- Goffman, E., *Stigma. Notes on the management of spoiled identity* (Harmondsworth 1968).

- Goode, J. & E. Eames, 'An anthropological critique of the culture of poverty', in: G. Gmelch & W.P. Zenner (red.), *Urban life. Readings in urban anthropology*. Third edition (Prospect Heights 1996) 405-417.
- Gould, M., 'Race and theory: culture, poverty, and adaptation to discrimination in Wilson and Ogbu', *Sociological Theory* 17:2 (1999) 171-200.
- Gould, S., 'Promoting the social inclusion and academic progress of Gypsy, Roma and Traveller children: a secondary school case study', *Educational Psychology in Practice* 33:2 (2017) 126-148.
- Greenberg, J., 'Report on Roma education today: from slavery to segregation and beyond', *Columbia Law Review* 110:4 (2010) 919-1001.
- Groen, A. in 't, *Jenseits der Utopie. Ostprofessoren der Humboldt-Universität und der Prozess der deutschen Einigung* (Berlin 2013).
- Gronemeyer, R., *Zigeuner im Spiegel früher Chroniken und Abhandlungen. Quellen vom 15. bis zum 18. Jahrhundert* (Giessen 1987).
- Groot, G., *Twee zielen. Gesprekken met hedendaagse filosofen* (Nijmegen 1998).
- Grulich, T. & T. Hařšman, 'Institucionální zájem o cikánské obyvatelstvo v Československu v letech 1945-1958', *Český Lid* 73:2 (1986) 72-85.
- Grund, J.-P., P.J. Öfner & H.T. Verbraeck, *Marel o Del, kas kamel, le Romes duvar. An exploration of drug use and HIV risks among the Roma of Central and Eastern Europe* (Boedapest 2007).
- Guy, W., 'Ways of looking at Roms: the case of Czechoslovakia', in: F. Rehfisch (red.), *Gypsies, Tinkers and other Travellers* (Londen 1975) 201-229.
- Guy, W., 'The Czech lands and Slovakia: another false dawn?', in: W. Guy (red.), *Between past and future. The Roma of Central and Eastern Europe* (Hertfordshire 2001) 285-323.
- Habermas, J., 'Struggles for recognition in the democratic constitutional state', in: A. Gutmann (red.), *Multiculturalism; examining the politics of recognition* (Princeton 1994) 107-149.
- Halbwachs, M., *On collective memory*. Edited, translated, and with an introduction by L.A. Coser. (Chicago/Londen 1992).
- Hancock, I., *The Pariah Syndrome. An account of Gypsy slavery and persecution* (Michigan 1987).
- Hancock, I., 'On the interpretation of a word: Porrajmos as Holocaust', in: T. Acton & M. Hayes (red.), *Travellers, Gypsies, Roma: The demonisation of difference* (Newcastle 2006) 53-57.
- Harris, N., e.a., 'Ensuring the right to education for Roma children: an Anglo-Swedish perspective', *International Journal of Law, Policy and The Family* 31 (2017) 230-267.
- Hasdeu, I., *Scholing van Romakinderen in België. Ouders aan het woord* (Brussel 2009).
- Haveman, P., *Zigeuners in de Nederlandse letterkunde van de 17^e en 18^e eeuw* (Doctoraalscriptie Nederlandstiek Universiteit van Amsterdam 1985).
- Heald, S., 'Embracing marginality: place-making vs development in Gardenton, Manitoba', *Development in Practice* 18:1 (2008) 17-29.
- Heckmann, F., *Integration and integration policies* (Bamberg 2006).
- Heij, K., *Van de kat en de bel, tellen en vertellen met de eindtoets basisonderwijs* (Culemborg 2021).
- Hemelsoet, E., 'Whose problem is it anyway? Realising the right to education for Roma children in Ghent, Belgium', *Romani Studies* 25:1 (2015) 1-21.
- Henkes, B., *Heimat in Holland. Duitse dienstmeisjes 1920-1950* (Amsterdam 1995).
- Hijink, R., *Het gedenkteken, de plek en de herinnering. De monumentalisering van de Duitse kamppen in Nederland* (Amsterdam 2010).
- Hogenkirk, M., 'De carrière van de zwarte ridder Moriaen. Tussen "Conte du Graal" en "Aliscans", Queseste. Tijdschrift over middeleeuwse letterkunde in de Nederlanden' (2009) 51-73.
- Hotchkiss, D.R., e.a., 'Risk factors associated with the practice of child marriage among Roma girls in Serbia', *BMC International Health and Human Rights* 16:6 (2016) 1-10.

- Hovens, P. & R. Dahler (red.), *Zigeuners in Nederland. Cultuur, geschiedenis en beleid. Sociaal Antropologische Cahiers XXII* (Nijmegen/Rijswijk 1988).
- Hovens, P. & L. Weiss, 'Sinti en Roma anno 2002', in: P. Jorna (red.), *Terug naar Auschwitz. Een gedenkwaardige reis van Nederlandse Sinti en Roma* (Utrecht 2002) 19-20.
- Hondius, D.G., *Gemengde huwelijken, gemengde gevoelens. Aanvaarding en ontwikkeling van etnisch en religieus verschil sinds 1945* (Den Haag 1999).
- Hondius, D., *Blackness in Western Europe. Racial patterns of paternalism and exclusion* (Londen/New York 2014).
- Hrabal, B., 'Romance', in: B. Hrabal, *Pábitelé* (Praag 2019) 202-219.
- Hrustić, T., 'Usury among the Slovak Roma: notes on relations between lenders and borrowers in a segregated taboris', in: M. Brazzabeni, M.I. Cunha & M. Fotta (red.), *Gypsy economy – Romani livelihoods and notions of worth in the 21st century* (New York/Oxford 2005) 31-48.
- Hrustić, T., 'The trends in the participation of Romani candidates in elections in Slovakia', *Roma Rights. Journal of the European Roma Rights Centre. Challenges of representation: voices on Roma politics, power and participation* (Boedapest 2012) 39-47.
- Hübschmannová, M., e.a., *God'aver lava phure Romendar. Moudrá slova starých Romů* (Praag 1991).
- Hübschmannová, M., *Šaj pes dokáveres. Můžeme se domluvit* (Olomouc 2002).
- Hugo, V., *De klokkenluider van de Notre Dame* (Wageningen 1974).
- Huijbers, L., 'Het woonwagenbeleid in Nederland vanuit mensenrechtelijk perspectief', *Nederlands Tijdschrift voor de Mensenrechten/NJCM-Bulletin* 40:4 (2015) 387-417.
- Hulsen, M. & L. Mulder, *Speciale doelgroepen in het basisonderwijs. Schooljaar 2002/2003* (Nijmegen 2005).
- Hulst, A. van der, 'Afkeer en verleiding. De karakterisering van zigeuners bij Den Doolaard', in: J. Novaković-Lopušina e.a. (red.), *Lage landen, hoge heuvels. Handelingen Regionaal Colloquium Neerlandicum* (Belgrado 2012) 129-142.
- Hulst, A. van der, 'Assimilatie', in: *Leids-Haags Allegorieënlexicon* (Den Haag 2015) 17-23.
- Hurrlé, J., e.a., 'Socially excluded localities revisited', *Geografie* 121:4 (2016) 544-565.
- Hušek, P. & K. Tvrdá, 'The collective singularity of anti-racist actors: a case study of the Roma minority in the Czech Republic', *Ethnic and Racial Studies* 39:1 (2016) 49-67.
- Imre, A. & A. Tremlett, 'Reality TV without class: the postsocialist anti-celebrity docusoap', in: H. Wood & B. Skeggs (red.), *Reality television and class* (Basingstoke 2011) 88-103.
- Jakoubek, M., *Romové – konec (ne)jednoho mytu* (Praag 2004).
- Jansen, Y., *Stuck in a revolving door. Secularism, assimilation and democratic pluralism* (Amsterdam 2006).
- Janssens, I., *De zigeuner verbeeld: een studie naar de beeldvorming over zigeuners in de Nederlandse kunst van de zestiende en zeventiende eeuw* (Doctoraalscriptie Geschiedenis Universiteit van Amsterdam 1992).
- Jennissen, R.P.W. (red.), *De Nederlandse migratiekaart. Achtergronden en ontwikkelingen van verschillende internationale migratietypen*. CBS/WODC (Den Haag 2012).
- Jongerius, A. & G. Mak, 'Wien Neerlandsch bloed in de aders vloeit' (Kandidaatsscriptie Geschiedenis Universiteit Utrecht 1982).
- Jorna, P. (red.), *Terug naar Auschwitz. Een gedenkwaardige reis van Nederlandse Sinti en Roma* (Utrecht 2002).
- Jorna, P., *Sinti en Roma in Den Haag. Voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog (1900-1970)* (Den Haag 2021).
- Judson, P.M., *The Habsburg Empire. A new history* (Cambridge/Londen 2016).

- Kabakchieva, P., 'Out of the tunnel: Romani school desegregation', in: T. Bassler (red.), *Learning to change. The experience of transforming education in South East Europe* (Boedapest 2005) 53-67.
- Kalibová, K., 'Gypsies in the Czech Republic and the Slovak Republic: geographic and demographic characteristics', *GeoJournal* 30:3 (1993) 255-258.
- Kanev, K., 'The politics and reality of Romani school desegregation in Bulgaria', in: I. Rostas (red.), *Ten years after. A history of Roma school desegregation in Central and Eastern Europe* (Boedapest 2012) 145-163.
- Kappen, O. van, *Geschiedenis der Zigeuners in Nederland. De ontwikkeling van de rechtspositie der heidens van Egyptenaren in de Noordelijke Nederlanden (1420- ±1750)* (Assen 1965).
- Kesik, F., İ. Şahin & R. Zoraloğlu, 'Roma children: victims of social injustices in education', *International Journal of Progressive Education* 14:4 (2018) 200-214.
- Khonraad, S., *Woonwagenbewoners. Burgers in de risicomaatschappij* (Utrecht 2000).
- Kiprianos, P., I. Daskalaki & G.B. Stamelos, 'Culture and the school: the degree of educational integration of Roma and Gypsies in the Peloponnese region of Greece', *International Review of Education* 58 (2012) 675-699.
- Klein Kranenburg, D. & W. Willem, *Niks Geteisem! Het wonderbaarlijke verhaal van De Mussen* (Den Haag 2011).
- Klein Kranenburg, D., 'Samen voor ons eigen' *De geschiedenis van een Nederlandse volksbuurt: de Haagse Schilderswijk 1920-1985* (Hilversum 2013).
- Kóczé, A., 'Depletion of social capital: shrinking civil society involvement of Roma', *Roma Rights. Journal of the European Roma Rights Centre. Challenges of representation: voices on Roma politics, power and participation* (Boedapest 2012) 19-26.
- Kóczé, A. & M. Rövid, 'Pro-Roma global civil society: acting for, with or instead of Roma?', in: M. Kaldor & H.L. Moore, *Global civil society: ten years of critical reflection* (Gordonsville 2012) 110-122.
- Kok, A., *Holleeder. De jonge jaren* (Amsterdam 2011).
- Kommers, J., 'Beelden van zigeuners in Nederlandse jeugd- en reisliteratuur', in: P. Hovens & R. Dahler (red.), *Zigeuners in Nederland. Cultuur, geschiedenis en beleid. Sociaal Antropologische Cahiers* XXII (Nijmegen/Rijswijk 1988) 53-91.
- Kommers, J., *Kinderroof of zigeunerroof? Zigeuners in kinderboeken* (Utrecht 1993).
- Kostelancik, D.J., 'The Gypsies of Czechoslovakia: political and ideological considerations in the development of policy', *Studies in Comparative Communism* 22:4 (1989) 307-321.
- Krimp, R., *De doden tellen. Slachtofferaantallen van de Tweede Wereldoorlog en sindsdien. Nationaal Comité 4 en 5 mei* (Amsterdam 2016).
- Kymlicka, W., 'Western political theory and ethnic relations in Eastern Europe', in: W. Kymlicka & M. Opalski (red.), *Can liberal pluralism be exported? Western political theory and ethnic relations in Eastern Europe* (Oxford 2001) 13-105.
- Kyuchukov, H., 'Transformative education for Roma (Gypsy) children: an insider's view', *Intercultural Education* 11:3 (2000) 273-280.
- Laar, C. van, B. Derkx & N. Ellemers, 'Gevolgen van stigma', in: P.R. Rodrigues & J. van Donselaar (red.), *Monitor Racisme & Extremisme. Negende rapportage* (Amsterdam 2010) 181-202.
- Ladányi, J. & I. Szelényi, *Patterns of exclusion: constructing Gypsy ethnicity and the making of an underclass in transitional societies of Europe* (New York 2006).
- Ladányi, J., 'Changing forms of ethnicised poverty: reflections on Loïc Wacquant's article', *Urban Studies* 53:6 (2016) 1104-1107.
- Lajcakova, J., 'The uneasy road towards remedying the economic and cultural disadvantage of the Roma in Slovakia', *International Journal on Minority and Group Rights* 14:1 (2007) 59-83.
- Lamont, M. & M.L. Small, 'How culture matters: enriching our understanding of poverty', in: A.C.

- Lin & D.R. Harris (red.), *The colors of poverty: why racial and ethnic disparities persist* (New York 2008) 76-102.
- Lamont, M., 'Addressing recognition gaps: destigmatization and the reduction of inequality', *American Sociological Review* 83:3 (2018) 419-444.
- Laubeová, L., *The role of education in preventing ethnic conflicts: the case of Roma in the Czech Republic* (Cambridge 2000).
- Lauritzen, S.M., 'Accessing basic education in Romania: possibilities and limitations for NGOs working for educational change for Roma children', *Journal of Educational Change* 21 (2020) 323-344.
- Lee, K.W. & W.G. Warren, 'Alternative education: lessons from Gypsy thought and practice', *British Journal of Educational Studies* 39:3 (1991) 311-324.
- Lek, K. & R. van de Schoot, 'Wie weet het beter, de docent of de centrale eindtoets?', *De Psycholoog* 4 (2019) 10-21.
- Lek, K.L., *Teacher knows best? On the (dis)advantages of teacher judgments and test results, and how to optimally combine them* (Utrecht 2020).
- Levinson, M., 'Not just content, but style: Gypsy children traversing boundaries', *Research in Comparative and International Education* 3 (2008) 235-249.
- Lewis, O., 'The culture of poverty', in: G. Gmelch & W.P. Zenner (red.), *Urban life. Readings in urban anthropology*. Third edition (Prospect Heights 1996) 393-404.
- Leydesdorff, S., 'Nostalgie als droom en werkelijkheid: mondelinge geschiedenis en de overleving van het Amsterdamse Joodse proletariaat', *Raster* 36 (1985) 154-173.
- Leydesdorff, S., *Wij hebben als mens geleefd. Het Joodse proletariaat van Amsterdam 1900-1940* (Amsterdam 1987).
- Leydesdorff, S., *De mensen en de woorden* (Amsterdam 2004).
- Leydesdorff, S., *De leegte achter ons laten. Een geschiedenis van de vrouwen van Srebrenica* (Amsterdam 2008).
- Leydesdorff, S., *Sasha Pechersky. Holocaust hero, Sobibor resistance leader, and hostage of history* (New York/Londen 2017).
- Ljubic, V., e.a., 'Romaphobia among Serbian and Dutch adolescents: the role of perceived threat, nationalistic feelings, and integrative orientations', *International Journal of Psychology* 48:3 (2013) 352-362.
- Lorenz, C., *De constructie van het verleden. Een inleiding in de theorie van de geschiedenis* (Amsterdam 1987).
- Lucassen, L., *En men noemde hen zigeuners? De geschiedenis van Kaldaarsch, Ursari, Lowara en Sinti in Nederland: 1750-1944* (Amsterdam/'s-Gravenhage 1990).
- Lucassen, L., 'Stigmatisering, minderheidsvorming en etniciteit. De geschiedenis van zigeuners in Nederland sedert de achttiende eeuw', *Migrantenstudies* 6:4 (1990) 2-18.
- Lucassen L., 'A blind spot: migratory and travelling groups in Western European historiography', *International Review of Social History* 2 (1993) 209-235.
- Lucassen, L., 'Eternal vagrants? State formation, migration and travelling groups in Western-Europe, 1350-1914', in: L. Lucassen, W. Willems & A. Cottaar, *Gypsies and other itinerant groups* (Hounds-mills 1998) 55-73.
- Lucassen, L., 'The clink of the hammer was heard from daybreak till dawn: Gypsy occupations in Western Europe (nineteenth-twentieth centuries)', in: L. Lucassen, W. Willems & A. Cottaar, *Gypsies and other itinerant groups* (Hounds-mills 1998), 153-173.
- Lucassen, L., W. Willems & A. Cottaar, 'Introduction', in: L. Lucassen, W. Willems & A. Cottaar, *Gypsies and other itinerant groups* (Hounds-mills 1998) 1-13.

- Magazzini, T. & S. Piemontese, ‘“Roma” migration in the EU: the case of Spain between “new” and “old” minorities’, *Migrant Letters* 13:2 (2016) 228-241.
- Marković, A., ‘So that we look more Gypsy’: strategic performances and ambivalent discourses of Romani brass for the world music scene’, *Ethnomusicology Forum* 24:2 (2015) 260-285.
- Marcus, R., *Poverty and violations of children's right to protection in low- and middle-income countries. A review of the evidence* (Londen 2014).
- Marks, S., ‘The Romani minority, coercive sterilization, and languages of denial in the Czech Lands’, *History Workshop Journal* 84 (2017) 128-148.
- Marx, T., ‘“Roma-Elite” and the problem of re-presentation’, *Blickpunkte. Tsiganologische Mitteilungen* 6:1 (2010) 11-21.
- Marx, T., *Zigeunerkulturen im Wandel: Über Roma-/Zigeunereliten in Bulgarien und Mazedonien* (Bielefeld 2015).
- Marushiaikova, E. & V. Popov, ‘The Roma – a nation without a state? Historical background and contemporary tendencies’, *Orientwissenschaftliche Hefte* 14, *Mitteilungen des SFB 'Differenz und Integration'* 6 (2004) 71-100.
- Marushiaikova, E. & V. Popov (red.), *Roma voices in history. A sourcebook. Roma civic emancipation in Central, South-Eastern and Eastern Europe from the 19th century until World War II* (Paderborn 2021).
- Matras, Y., ‘Johann Rüdiger and the study of Romani in 18th century Germany’, *Journal of the Gypsy Lore Society* 9:1 (1999) 89-116.
- Matras, Y., *Romani: A linguistic introduction* (Cambridge 2002).
- Matras, Y., *I met lucky people: the story of the Romani Gypsies* (Londen 2014).
- Matras, Y. & D.V. Leggio, *Open borders, unlocked cultures. Romanian Roma migrants in Western Europe* (Londen/New York 2017).
- Matthys, M., *Doorzetters. Een onderzoek naar de betekenis van de arbeidersafkomst voor de levensloop en loopbaan van universitair afgestudeerden* (Amsterdam 2010).
- Mazirel, L., *Woonwagenvolk*. Samenstelling en nawoord door Leonie de Goei (Amsterdam 1986).
- M'charek, A., *Circulaties: een nieuw object voor een antropologie van de wetenschap* (Amsterdam 2015).
- Meijer, M., ‘Het huilende zigeunerjongetje. Zigeunerisme in Europa’, *Lover* 2 (2002) 6-9.
- Meijer, M., ‘3 oktober 1915. Bela Ruhà, ‘tsigaan en komponist’ wordt voorgesteld aan het Amsterdamse publiek. De intocht van zigeuners en hun muziek’, in: R. Buikema & M. Meijer (red.), *Cultuur en migratie in Nederland. Kunsten in beweging 1900-1980* (Den Haag 2003) 57-74.
- Meijers, H., H. Poeth & B. de Rooij, ‘Rechtsproblemen van buitenlandse zigeuners’, in: P. Hovens & R. Dahler (red.), *Zigeuners in Nederland. Cultuur, geschiedenis en beleid. Sociaal Antropologische Cahiers* XXII (Nijmegen/Rijswijk 1988) 283-351.
- Mellink, B., ‘Van maakbare samenleving naar maakbare markt’, in: P. Slaman (red.), *In de regel vrij. 100 jaar politiek rond onderwijs, cultuur en wetenschap* (Den Haag 2018) 333-339.
- Mendizabal, I., e.a., ‘Reconstructing the population history of European Romani from genome-wide data’, *Current Biology* 22:24 (2012) 2342-2349.
- Messing, V., ‘Good practices addressing school integration of Roma/Gypsy children in Hungary’, *Intercultural Education* 19:5 (2008) 461-473.
- Mladenova, R., ‘Questioning “Gypsy”-themed films and their technology of truth production’, in: I. Cortés Gómez & M. End, *Dimensions of anti-Gypsyism in Europe* (Brussel 2019) 29-43.
- Mladenova, R., *Patterns of symbolic violence. The motif of ‘Gypsy’ child-theft across visual media* (Heidelberg 2019).
- Moor, M. de, *Hertog van Egypte* (Amsterdam 1996).

- Moor, M. de, 'Een Nederlander met zulk zwart haar dat je het rustig ravenzwart kunt noemen', *De Gids*, 160 (1997) 405-413.
- Moors, H. & T. Spapens, *Criminale families in Noord-Brabant. Een verkenning van generatie-effecten in de georganiseerde misdaad* (Apeldoorn 2017).
- Moors, H. & T. Spapens, 'Criminale families in Noord-Brabant. Over generatie-effecten in de zwarte criminaliteit', *Justitiële verkenningen* 2 (2017) 75-88.
- Moravcová, M., D. Bittnerová & D. Pěničková, *Parental strategies in education of children in the Czech Republic: models formed in families of different ethnic backgrounds* (Praag 2010).
- Moree, D., *How teachers cope with social and educational transformation struggling with multicultural education in the Czech classroom* (Benešov 2008).
- Moynihan, P., *The negro family: the case for national action* (Washington 1965).
- Mulcahy, E., e.a., *The underrepresentation of Gypsy, Roma and Traveller pupils in higher education. A report on barriers from early years to secondary and beyond* (Londen 2017).
- Müller, S., *Roma in Serbia and the situation of Romani returnees from Western Europe* (Bonn 2018).
- Munk, V., 'Play to me Gypsy! How Roma stars' image change in Hungarian media', in: K. Kallioniemi e.a. (red.), *History of stardom reconsidered* (Turku 2007) 84-89.
- Myers, M. & K. Bhopal, 'Gypsy, Roma and Traveller children in schools: understandings of community and safety', *British Journal of Educational Studies* 57:4 (2009) 417-434.
- Myers, M., D. McGhee & K. Bhopal, 'At the crossroads: Gypsy and Traveller parents' perceptions of education, protection and social change', *Race Ethnicity and Education* 13:4 (2010) 533-548.
- Nečas, C., *Českoslovenští Romové v letech 1938-1945* (Brno 1994).
- Nečas, C., *The Holocaust of Czech Roma* (Praag 1999).
- Niethammer, L., *Lebenserfahrung und kollektives Gedächtnis, die Praxis der 'Oral History'* (Frankfurt 1980).
- Nijlunsing, L. & E. Pastoor (red.), *Tied veur 'n pafke. De Kring toen, nu en straks* (Bedum 2008).
- Öfner, P. & M. Rooker, 'Van schooien om brood tot het eisen van respect. De naoorlogse behandeling van Roma en Sinti', in: H. Piersma (red.), *Mensenheugen. Terugkeer en opvang na de Tweede Wereldoorlog. Getuigenissen* (Amsterdam 2001) 71-100.
- Ogbu, J.U., 'Cultural problems in minority education: their interpretations and consequences - part one: theoretical background', *The Urban Review* 27:3 (1995) 189-205.
- Ogbu, J.U., 'Cultural problems in minority education: their interpretations and consequences - part two: case studies', *The Urban Review* 27:4 (1995) 271-297.
- Ogbu, J.U., 'The history and status of a theoretical debate', in: J.U. Ogbu (red.), *Minority status, oppositional culture & schooling* (New York/Londen 2008) 3-28.
- Okely, J., 'Non-territorial culture as the rationale for the assimilation of Gypsy children', *Childhood* 4 (1997) 63-80.
- O'Hanlon, C., 'Whose education? The inclusion of Gypsy/Travellers: continuing culture and tradition through the right to choose educational opportunities to support their social and economic mobility', *Compare* 40:2 (2010) 239-254.
- O'Hanlon, C., 'The European struggle to educate and include Roma people: a critique of differences in policy and practice in Western and Eastern EU countries', *Social Inclusion* 4:1 (2016) 1-10.
- O'Higgins, N. & C. Brüggemann, 'The consequences of cumulative discrimination: how special schooling influences employment and wages of Roma in the Czech Republic', *European Educational Research Journal* 13:3 (2014) 282-294.
- Olink, H., *Dronken van het leven. A. den Doolaard, zwerver, schrijver, journalist* (Amsterdam 2011).
- O'Nions, H., 'Divide and teach: educational inequality and the Roma', *The International Journal of Human Rights* 14:3 (2010) 464-489.

- O'Nions, H., 'Narratives of social inclusion in the context of Roma school segregation', *Social Inclusion* 3:5 (2015) 103-114.
- Ooijen, D.A.Th. van, *Je moet weg, hier komen mensen wonen* (Den Haag 1993).
- Oostrom, F. van, *Stemmen op schrift. Geschiedenis van de Nederlandse literatuur vanaf het begin tot 1300* (Amsterdam 2006).
- Opfermann, U.F., 'Seye kein Zigeuner, sondern kayserliche Cornet'. *Sinti in 17. und 18. Jahrhundert. Eine Untersuchung anhand archivalischer Quellen* (Berlin 2007).
- Overbekking, J., A. Hahn & R. Geerts, *Nederlandse Zigeuners en burgermaatschappij: een eeuwig-durend schaakspel* (Nijmegen 1987).
- Overbekking, J., *Woonwagenbeleid, 20 jaar later halverwege. Een evaluatie van het sinds 1975 gevoerde beleid* (Rijswijk 1994).
- Oyserman, D. & J.K. Swim, 'Stigma: an insider's view', *Journal of Social Issues* 57:1 (2001) 1-14.
- Pajic, C. M., 'Mechanisms to improve the political participation of Roma in Central and Eastern Europe', *Roma Rights. Journal of the European Roma Rights Centre. Challenges of representation: voices on Roma politics, power and participation* (Boedapest 2012) 27-38.
- Pape, M., *A nikdo vám nebude věřit: dokument o koncentračním táboře Lety u Příšku* (Praag 1997).
- Park, R.E., 'Human migration and the marginal man', *American Journal of Sociology* 33:6 (1928) 881-893.
- Pelckmans, L., *Travelling hierarchies: roads in and out of slave status in a Central Malian Fulbe network* (Leiden 2011).
- Penninx, R., '“Integratie met behoud van eigen cultuur?” Terugkijken naar beleidsleuzen, beleidskeuzes en misvattingen daarover', *Historisch Tijdschrift Groniek* 208-209 (2016) 203-217.
- Piemontese, S. (red.), *Roma migrants' in five European countries. Policy contexts and national integration strategies*. Life Long Learning/RedHNET (Brussel 2013).
- Piemontese, S., B.-Á. Bereményi & S. Carrasco, 'Diverging mobilities, converging immobility? Romanian Roma youths at the crossroad between spatial, social and educational im/mobility', *Intersections. East European Journal of Society and Politics* 4:3 (2018) 29-56.
- Plájás, I.Z., A. M'charek & H. van Baar, 'Knowing "the Roma": visual technologies of sorting populations and the policing of mobility in Europe', *Environment and Planning D: Society and Space* 37:4 (2019) 589-605.
- Pleij, H., *Het gilde van de Blauwe Schuit. Literatuur, volksfeest en burgermoraal in de late middeleeuwen* (Amsterdam 1979).
- Pleij, H., *De sneeuwpoppen van 1511. Stadscultuur in de late middeleeuwen* (Amsterdam 1988).
- Ploeg, S.W.V.D. van der, *The expansion of secondary and tertiary education in the Netherlands* (Nijmegen 1993).
- Poel, S. van der, 'De vulkanische relatie tussen overheid en woonwagenbewoners', *Tijdschrift voor Criminologie* 40: 3 (1998) 234-255.
- Polansky, P., *Tíživé mlení: Svdeckví tch, kteí pežili Lety* (Praag 1998).
- Polman, H. & L. Mulder, *Speciale doelgroepen in het basisonderwijs. Schooljaar 2007/2008* (Nijmegen 2009).
- Port, M. van de, *Het einde van de wereld. Beschaving, redeloosheid en zigeunercafés in Servië* (Amsterdam 1994).
- Portelli, A., 'Living voices: the Oral History interview as dialogue and experience', *Oral History Review* 45:2 (2018) 239-248.
- Postma, K.A., *Changing prejudice in Hungary. A study on the collapse of state socialism and its impact on prejudice against Gypsies and Jews* (Groningen 1996).
- Powell, R. 'Loïc Wacquant's "ghetto" and ethnic minority segregation in the UK: the neglected

- case of Gypsy-Travellers', *International Journal for Urban and Regional Research* 37:1 (2013) 115-134.
- Powell, R., 'Gypsy-Travellers/Roma and social integration: childhood, habitus and the "We-I balance"', *Historical Social Research* 41:3 (2016) 134-156.
- Powell, R. & J. Lever, 'Europe's perennial "outsiders": a processual approach to Roma stigmatization and ghettoization', *Current Sociology* 65:5 (2017) 680-699.
- Powell, R. & H. van Baar, 'The invisibilization of anti-Roma racisms', in: H. van Baar, A. Ivasiuc & R. Kreide (red.), *The securitization of the Roma in Europe* (New York 2019) 91-113.
- Prieler, T. & M. Payne, 'Supporting the educational development of Slovak Roma pupils in Sheffield: the Roma language and education tool (Rolet)', *Tilburg Papers in Culture Studies. Paper* 151 (2015) 1-67.
- Pusca, A. (red.), *Eastern European Roma in the EU. Mobility, discrimination, solutions* (New York/Londen/Amsterdam 2012).
- Quispel, C., 'Toekomst te huur'. Migratie, etniciteit en stigmatisering: de Robert Taylor Homes in Chicago en de Bijlmermeer in Amsterdam', *Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis* 71:1 (2010) 88-109.
- Quispel, C., *Anti-Joodse beeldvorming en Jodenhaat. De geschiedenis van het antisemitisme in West-Europa* (Hilversum 2015).
- Raaijmakers, I., 'Kransen op de Dam', in: R. Krimp, *De doden tellen. Slachtofferaantallen van de Tweede Wereldoorlog en sindsdien*. Nationaal Comité 4 en 5 mei (Amsterdam 2016) 12-15.
- Raaijmakers, I., *De stilte en de storm. 4 en 5 mei sinds 1945* (Amsterdam 2018).
- Ramadanovic, E., *Emancipatie van de Bulgaarse Roma meisjes*. (Afstudeeronderzoek Hogeschool InHolland Rotterdam 2016).
- Ramdas, A., *De papegaai, de stier en de klimmende bougainvillea* (Amsterdam 1992).
- Rachels, J., *The elements of moral philosophy*. Third edition (New York 1999).
- Radonić, L., 'People of freedom and unlimited movement': representations of Roma in post-communist memorial museums', *Social Inclusion* 3:5 (2015) 64-77.
- Rath, J., *Het mooist van Mokum* (Amsterdam 2007).
- Regt, A. de, *Arbeidersgezinnen en beschaving. Ontwikkelingen in Nederland 1870-1940; een historisch-sociologische studie* (Meppel 1984).
- Reinold, L.K., *The representation of the beggar as rogue in Dutch seventeenth-century art* (Ann Arbor 1981).
- Rens, H.A.J. van, *De vervolging van joden en Sinti tijdens de Tweede Wereldoorlog in de Nederlandse provincie Limburg* (Amsterdam 2013).
- Rheinheimer, M., *Arme, Bettler und Vaganten. Überleben in der Not, 1450-1850* (Frankfurt am Main 2000).
- Richardson, J. & R. O'Neill, 'Stamp on the camps': the social construction of Gypsies and Travellers in media and political debate', in: J. Richardson & A. Ryder (red.), *Gypsies and Travellers. Empowerment and inclusion in British society* (Bristol 2012) 169-186.
- Rodrigues, P.R. & M. Matelski, *Monitor Racisme & Extremrechts: Roma en Sinti* (Amsterdam 2004).
- Roman, I., 'Gypsies integration – education for all', *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 76 (2013) 717-722.
- Rooker, M., *The international supervision of protection of Romany people in Europe* (Nijmegen 2002).
- Rooy, P. de, *Een geschiedenis van het onderwijs in Nederland* (Amsterdam 2018).
- Rosen Jacobson, L., 'The Eurasian question: the colonial position and postcolonial options of colo-

- nial mixed ancestry groups from British India, Dutch East Indies and French Indochina compared (Hilversum 2018).
- Rostas, I., 'Roma participation: from manipulation to citizen control', *Roma Rights. Journal of the European Roma Rights Centre. Challenges of representation: voices on Roma politics, power and participation* (Boedapest 2012) 3-7.
- Rostas, I., 'Policies towards Roma in the Czech Republic, Hungary, and Romania', in I. Rostas, *A task for Sisyphus. Why Europe's Roma policies fail* (Boedapest 2019) 97-145.
- Rövid, M., 'Options of Roma political participation and representation', *Roma Rights. Journal of the European Roma Rights Centre. Challenges of representation: voices on Roma politics, power and participation* (Boedapest 2012) 9-17.
- Rucker-Chang, S., 'African-American and Romani filmic representation and the "posts" of post-civil rights and post-EU expansion', *Critical Romani Studies* 1:1 (2018) 132-148.
- Rutten, S., e.a., *Gewoon getrouwad. Een onderzoek naar kindhuwelijken en religieuze huwelijken in Nederland* (Den Haag 2015).
- Růžička, M., 'Wacquant v romském ghettu. Poznámky k procesu ghettoizace v českých městech', in: J. Temelová, L. Pospišilová & M. Ouředníček (red.), *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života* (Plzeň 2012) 20-45.
- Růžička, M. & L. Toušek, 'Sociální exkluze: její prostorové formy a měnící se podoby', in: J. Šubrt (red.), *Soudobá sociologie VI. Oblasti a specializace* (Praag 2014) 117-141.
- Ryan, W., *Blaming the victim* (New York 1971).
- Sampson, R., P. Sharkey & S. Raudenbush, 'Durable effects of concentrated disadvantage on verbal ability among African-American children', *Proceedings of the National Academy of Sciences* 105:3 (2008) 845-852.
- San, M. van, *Stelen en steken. Delinquent gedrag van Curaçaose jongens in Nederland* (Amsterdam 1998).
- Schinkel, W., *De gedroomde samenleving* (Kampen 2008).
- Schrover, M., 'Memory and identity of Dutch caravan dwellers', *Oral History. Popular Memory* 18:1 (1990) 41-43.
- Schubert, E., *Fahrendes Volk im Mittelalter* (Bielefeld 1995).
- Šebrová, B., 'Škola Míru' v Květušině 1950-1954 (a její pokračování na Dobré Vodě u Prachatic) – kritická reflexe v historickém kontextu 50. let (Praag 2009).
- Shmidt, V., 'The forced sterilization of Roma women between the 1970s and the 1980s. The rise of eugenic socialism', in: V. Shmidt (red.), *The politics of disability in interwar and socialist Czechoslovakia. Segregating in the name of the nation* (Amsterdam 2019) 177-202.
- Sibley, D., *Outsiders in urban societies* (Oxford 1981).
- Sietaram, K., *Onderontwikkeld gebied in eigen land. De woonwagensamenleving als sociaal-pedagogische opgave* (Assen 1969).
- Sijes, B.A., e.a., *Vervolging van zigeuners in Nederland 1940-1945* (Den Haag 1979).
- Slaman, P., 'Studiefinanciering voor iedereen', in: P. Slaman, W. Marchand & R. Schalk, *Kansen in het koninkrijk. Studiebeurzen 1815-2015* (Amsterdam 2015) 333-366.
- Slaman, P., '“Waartoe toch die klove?” Selectie in het middelbaar onderwijs, 1860-2018', in: P. Slaman e.a., *In de regel vrij. 100 jaar politiek rond onderwijs, cultuur en wetenschap* (Den Haag 2018) 121-156.
- Smith, T., 'Recognising difference: the Romani “Gypsy” child socialisation and education process', *British Journal of Sociology of Education* 18:2 (1997) 243-256.
- Smolík, J., 'The skinhead subculture in the Czech Republic', *Kultura-Społeczeństwo-Edukacja* 7:1 (2015) 91-103.

- Snijder, P., *Zondagsgeld* (Amsterdam/Antwerpen 2007).
- Sobotka, E., 'Romani migration in the 1990s: perspectives on dynamic, interpretation and policy', *Romani Studies* 13:2 (2003) 79-121.
- Sokolová, V., *Cultural politics of ethnicity: discourses on Roma in communist Czechoslovakia* (Stuttgart 2008).
- Sollie, H., e.a., *Aanpak multi-problematiek bij gezinnen met een Roma-achtergrond. Een kennisfundament voor professionals* (Den Haag 2013).
- Standing, G., *The precariat. The new dangerous class* (Londen/New York 2011).
- Steijlen, F., 'Shifting to the core of the ethno-cultural position. Moluccan camps and wijken revisited', in: A. van Heelsum & B. Garcés-Mascareñas (red.), *Migration and integration research. Filling in Penninx's heuristic model* (Amsterdam 2013) 153-168.
- Steijn, S., H. van de Werfhorst & B. Burgoon, 'Oordelen over het meritocratische gehalte van de Nederlandse samenleving', in: P.T. de Beer & M.A. van Pinxteren (red.), *Meritocratie: op weg naar een nieuwe klassensamenleving?* (Amsterdam 2016) 199-207.
- Stejskalová, M., 'Can we speak of ghettos in Czech cities?', *Slovo* 25:2 (2013) 3-17.
- Sterckx, L., *Trouwen met een vreemdeling: afstand en nabijheid in de relaties van 'Turken' en 'Marranen' in een gemengd huwelijk* (Diemen 2014).
- Stewart, M. (red.), *The Gypsy 'menace'. Populism and the new anti-Gypsy politics* (Londen 2012).
- Strausz, L., 'Producing prejudice: the rhetoric of discourses in and around current films on Roma-Hungarian interethnic relations', *Romani Studies* 24:1 (2014) 1-24.
- Stroschein, S., 'NGO strategies for Hungarian and Roma minorities in Central Europe', *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* 13:1 (2002) 1-26.
- Struijs, A., *Minderhedenbeleid en moraal. Erkenning van culturele identiteit in het perspectief van de liberale moraal* (Amsterdam 1998).
- Sugar, P., P. Hanák & T. Frank, *History of Hungary* (Michigan 1990).
- Surdu, M., 'Case studies on Roma-related discourse', in: M. Surdu, *Those who count. Expert practices of Roma classification* (Boedapest 2015) 175-221.
- Sus, J., *Cikanská otázka v ČSSR* (Praag 1961).
- Svobodová, A. & E. Janská, 'Identity development among youth of Vietnamese descent in the Czech Republic', in: M.L. Seeberg & E.M. Goździak (red.), *Contested childhoods: growing up in migrancy*. IMISCOE Research Series (Heidelberg/Berlijn 2016) 121-137.
- Székelyi, M., G. Csepeli & A. Örkény, 'Ambitious education. The role of family, school and friends in the development of successful Romany life courses', *Studies in Ethnicity and Nationalism* 2:2 (2002) 1-22.
- Szendrey, O., 'Roma school desegregation policies in Hungary', in: I. Rostas (red.), *Ten years after. A history of Roma school desegregation in Central and Eastern Europe* (Boedapest 2012) 218-265.
- Tanja, J., *Discriminatie*. Anne Frank Stichting (Amsterdam 2019).
- Taylor, C., 'The politics of recognition', in: A. Gutmann (red.), *Multiculturalism; examining the politics of recognition* (Princeton 1994) 25-73.
- Terlouw, A., 'De weg naar (het recht op) school voor Romakinderen', in: *Issues that matter. Mensenrechten, minderheden en migranten. Liber Amicorum prof. Mr. R. Fernhout* (Oisterwijk 2013) 151-166.
- Themelis, S., 'Questioning inclusion: the education of Roma/Traveller students and young people in Europe and England – a critical examination', *Research in Comparative and International Education* 4:3 (2009) 262-275.
- Themelis, S. & B. Foster, 'Teaching and learning: achieving quality for all education for Roma: the potential of inclusive, curriculum-based innovation to improve learning outcomes', *Background paper prepared for the Education for All Global Monitoring Report* 4 (2013).

- Tosi Cambini, S. & G. Beluschi Fabeni, 'Antiziganisms. Ethnographic engagements in Europe', *ANUAC. Journal of the Italian Society of Cultural Anthropology* 6:1 (2017) 99-117.
- Toušek, L., 'Sociální vyloučení a prostorová segregace', *AntropoWebzin* 3:2-3 (2007) 1-9.
- Toušek, L., e.a., 'Sociálně vyloučené lokality z pohledu sociodemografických ukazatelů', *Demografie* 60 (2018) 21-35.
- Townsend, L., K. Salemink & C.D. Wallace, 'Gypsy-Traveller communities in the United Kingdom and the Netherlands: socially and digitally excluded?', *Media, Culture & Society* 42:5 (2020) 637-653.
- Traag, T. & R.K.W. van der Velden, 'Early school-leaving in the Netherlands: the role of family resources, school composition and background characteristics in early school-leaving in lower secondary education', *Irish Educational Studies* 30:1 (2011) 45-62.
- Traag, T., O. Marie & R.K.W. van der Velden, 'The relationship between school performance, delinquency and early school-leaving', in: F. Weerman & C. Bijleveld (red.), *Criminal behaviour from school to the workplace (untangling the complex relations between employment, education and crime)* (Londen/New York 2014) 44-60.
- Tremlett, A., 'Bringing hybridity to heterogeneity in Romani Studies', *Romani Studies* 19:2 (2009) 147-168.
- Tremlett, A., 'Why must Roma minorities always be seen on the stage and never in the audience? Children's opinions of reality Roma TV', in: T. Havens, A. Imre & K. Lustyik (red.), *Entertaining the new Europe: popular television in socialist and postsocialist Eastern Europe* (Londen 2012) 111-122.
- Tremlett, A., '“Here are the Gypsies!” The importance of self-representations and how to question prominent images of Gypsy minorities', *Ethnic and Racial Studies* 36:11 (2013) 1706-1725.
- Tremlett, A., 'Making a difference without creating a difference: super-diversity as a new direction for research on Roma minorities', *Ethnicities* 14:6 (2014) 830-848.
- Tumbas, J., 'Counteracting persecution, misconceptions, and nationalism: Roma identity and contemporary activist art', in: A. Stojnić, C. Stalpaert & M. Gržinić (red.), *Shift-shaping corporealities in contemporary performing arts* (Basingstoke 2018) 103-127.
- Tyson, K., W. Darity & D. Castellino, 'It's not "a black thing": understanding the burden of acting white and other dilemmas of high achievement', *American Sociological Review* 70 (2005) 582-605.
- Ulč, O., 'The case of the Gypsies in Czechoslovakia', *Soviet Studies* 20:4 (1969) 421-443.
- Ulč, O., 'Gypsies in Czechoslovakia: a case of unfinished integration', *East European Politics & Societies* 2:2 (1988) 306-332.
- Vale Guerra, J. & C. Leita, 'Roma children going to primary school: the contribution of interagency working to support inclusive education', *Orbis Scholae* 13:3 (2019) 25-38.
- Vandenbroeck, P., *Jheronimus Bosch. Tussen volksleven en stads cultuur* (Berchem 1987).
- Vandenbroeck, P., *Beeld van de andere, betoog over het zelf. Over wilden en narren, boeren en bedelaars* (Antwerpen 1987).
- Vaux de Foletier, F. de, *Mille ans d'histoire des Tsiganes* (Paris 1970).
- Veen, C. van der, e.a., *Roma en schoolverzuim. De situatie (waar, waarom en wat te doen) van schoolverzuim en -uitval bij Roma-meisjes in het voortgezet onderwijs in Nederland*. Trimbos-instituut (Utrecht 2012).
- Veenstra, S.L., *Woonwagens, woonschepen en hunne bewoners. Toelichting op de nieuwe wettelijke regeling* (Zwolle 1919).
- Vermeersch, P., 'Ethnic minority identity and movement politics: the case of the Roma in the Czech Republic and Slovakia', *Ethnic and Racial Studies* 26:5 (2003) 879-901.
- Vermeersch, P., *The Romani movement: minority politics and ethnic mobilization in contemporary Central Europe* (New York/Oxford 2006).

- Vermeersch, P., 'The plight of Eastern Europe's Roma', in: A. Fagan & P. Kopecký (red.), *The Routledge handbook of East European politics* (Abingdon 2017) 225-236.
- Vrooman, C. & J.M. Wildeboer Schut, 'Het karige bestaan; een kwart eeuw armoede in Nederland', *TPEdigitaal* 7:1 (2013) 27-50.
- Wacquant, L., 'Territorial stigmatization in the age of advanced marginality', *Thesis Eleven* 91 (2007) 66-77.
- Wacquant, L., 'Revisiting territories of relegation: class, ethnicity and state in the making of advanced marginality', *Urban Studies* 53:6 (2016) 1077-1088.
- Wacquant, L., T. Slater & V. Borges Pereira, 'Territorial stigmatization in action', *Environment and Planning A* 46 (2014) 1270-1280.
- Waelen, W.J.M., e.a., *Buitenlandse zigeuners: een evaluatie van het gevoerde overheidsbeleid* (Nijmegen 1990).
- Wagenaar, A., *Settela. Het meisje heeft haar naam terug* (Amsterdam-Antwerpen 1995).
- Weinerová, R., 'Anti-Gypsyism in the Czech Republic: Czechs' perception of Roma in cultural stereotypes', *Acta Ethnographica Hungarica* 59:1 (2014) 211-221.
- Weisz, Z., *De vergeten Holocaust. Mijn leven als Sinto, ondernemer en overlevende* (Amsterdam 2016).
- Weninger, C. & J. P. Williams, 'Cultural representations of minorities in Hungarian textbooks', *Pedagogy, Culture and Society* 13:2 (2005) 159-180.
- Werhorst, H.G. van de, *Field of study and social inequality. Four types of educational resources in the process of stratification in the Netherlands* (Nijmegen 2001).
- Werhorst, H.G. van de, L. Elfers & S. Karsten (red.), *Onderwijsstelsels vergeleken: leren, werken en burgerschap* (Meppel 2015).
- Werhorst, H. van de & J. Dronkers, 'Twee kanten van de meritocratie: trends in nominale en positionele ongelijkheid', in: P.T. de Beer & M.A. van Pinxteren (red.), *Meritocratie: op weg naar een nieuwe klassensamenleving?* (Amsterdam 2016) 45-63.
- Wernink, J.H.A., *Woonwagenbewoners. Sociologische studie van een marginale groep* (Assen 1959).
- Willems, W. & L. Lucassen, 'Beeldvorming over zigeuners in Nederlandse encyclopedieën (1724-1984) en hun wetenschappelijke bronnen', in: P. Hovens & R. Dahler (red.), *Zigeuners in Nederland. Cultuur, geschiedenis en beleid. Sociaal Antropologische Cahiers XXII* (Nijmegen/Rijswijk 1988) 5-52.
- Willems, W. & L. Lucassen, *Ongewenste vreemdelingen. Buitenlandse zigeuners en de Nederlandse overheid* (Den Haag 1990).
- Willems, W., *Op zoek naar de ware zigeuner. Zigeuners als studieobject tijdens de Verlichting, de Romantiek en het Nazisme* (Utrecht 1995).
- Willems, W., *Van wie is de geschiedenis? Bekentenissen van een biograaf* (Amsterdam 2013).
- Wilson, W.J., *The truly disadvantaged* (Chicago 1987).
- Wilson, W.J., *When work disappears. The world of the new urban poor* (New York 1996).
- Wilson, W.J., 'Why both social structure and culture matter in a holistic analysis of inner-city poverty', *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* 629 (2010) 200-219.
- Witte, R. & H. Moors, 'Cultureel erfgoed én crimineel probleem: over de subcultuur van woonwagenbewoners', *Justitiële verkenningen* 2 (2017) 60-75.
- Zaorálek, J., *Lidová rčení* (Praag 1963).
- Zimmermann, M., *Rassenutopie und Genozid. Die nationalsozialistische 'Lösung der Zigeunerfrage'* (Hamburg 1996).
- Zimmermann, M., 'Die nationalsozialistische Zigeunerverfolgung in Ost- und Südosteuropa – ein Überblick', in: F. Fischer von Weikersthal e.a., *Der nationalsozialistische Genocid an den Roma Osteuropas. Geschichte und künstlerische Verarbeitung* (Keulen/Weimar/Wenen 2008), 3-28.

Overige bronnen

Interviews

De geluidsopnamen van de interviews voor dit onderzoek zijn gearchiveerd en beschikbaar via DANS-EASY, zie <https://doi.org/10.17026/dans-26g-k9k8>. EASY is een online-archiveringssysteem voor het deponeren en hergebruiken van onderzoeksdata van Data Archiving and Networked Services (DANS). DANS is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

De respondenten

Nederland

NL-1	Carolien (1982)	28.11.2013
NL-2	Miloš (1947)	15.02.2016
NL-3	Dragana (1977)	15.02.2016
NL-4	Marieke (1952)	08.06.2016
NL-5	Magda (1971)	09.06.2016
NL-6	Ilona (1969)	05.07.2016
NL-7	Johanna (1995)	05.07.2016
NL-8	Hannes (1956)	20.07.2016
NL-9	Renata (1984)	25.07.2016
NL-10	Jacob (1970)	21.11.2016
NL-11	Dennis (1984)	21.11.2016
NL-12	Patrick (1993)	17.05.2019
NH-1	Suzanna (1961)	26.09.2013
NH-2	Dejan (1963)	30.10.2014
NH-3	Sara (1957)	29.09.2015 en 27.10.2015
NH-4	Hetty (1992)	10.10.2015
NH-5	Raul (1971)	16.12.2015
NH-6	Gisela (1978)	11.03.2016
NH-7	Vesna (1987)	02.05.2016
NH-8	Bernard (1978)	18.05.2016
NH-9	Elly (1958)	19.05.2016
NH-10	Juliano (1981)	20.06.2016
NH-11	Josef (1956)	18.10.2016
NH-12	Denise (1982)	07.11.2016

Tsjechië

TL-1	Ema (1985)	07.10.2014
TL-2	Anežka (1972)	07.10.2014
TL-3	František (1972)	24.03.2015
TL-4	Luboš (1977)	04.04.2016
TL-5	Hana (1982)	04.04.2016
TL-6	Eliška (1983)	06.04.2016
TL-7	Michaela (1981)	06.04.2016
TL-8	Radek (1980)	06.04.2016
TL-9	Pavel (1989)	10.04.2016
TL-10	Tomáš (1985)	10.04.2016

TL-11	Eva (1996)	12.04.2016
TL-12	Jakub (1960)	12.04.2016
TL-13	Barbora (1956)	13.04.2016
TH-1	Radka (1962)	14.02.2014 en 07.10.2014
TH-2	Vladimír (1986)	07.10.2014
TH-3	Elena (1975)	10.10.2014 en 06.04.2016
TH-4	Erika (1991)	10.10.2014 en 26.03.2015
TH-5	Milada (1972)	24.03.2015
TH-6	Jiří (1963)	25.03.2015
TH-7	Marie (1990)	26.03.2015 en 06.04.2016
TH-8	Jana (1964)	27.03.2015
TH-9	Petr (1959)	27.03.2015
TH-10	Lukáš (1991)	29.03.2015 en 03.04.2016
TH-11	Alžběta (1949)	12.04.2016
TH-12	Zdeněk (1957)	13.04.2016
TH-13	Lenka (1974)	02.10.2013
TH-14	Agáta (1970)	13.04.2016

Overige interviews

Nederland

Rechtshistoricus O. Moorman van Kappen 03.06.2013; biologisch geneticus O. Lao 16.09.2013; E. Bos 07.11.2013, onderwijzer en intermediair voor Generaal-pardon Roma kinderen in Lelystad van 1977 tot halverwege de jaren tachtig; sociale wetenschapper H. van Baar 15.05.2014; C. Kras 27.11.2015, onderwijzer voor Roma kinderen in Amsterdam-Zuid-Oost, begin jaren tweeduizend; P. Jorna 22.02.2016, antropoloog en consultant voor Roma issues; T. Postma en H. van der Paauw 09.06.2016, consulenten voor vooroorlogse Roma en woonwagenbewoners in Groningen; P. Dovens 20.06.2016, consulent voor vooroorlogse Roma in Veldhoven; wijlen P. Halberstadt 28.09.2016, bestuurslid van de Vereniging Sinti, Roma en Woonwagenbewoners Nederland; linguïst P. Bakker 11.11.2016; S. Achterbergh 21.11.2016, voorzitster van de Vereniging Sinti, Roma en Woonwagenbewoners Nederland; J. Reichard 21.03.2019, gemeenteconsulente voor Woonwagen-, Roma- en Sinti kinderen in Arnhem; M. den Otter 07.05.2019, leerplichtambtenaar in Ede, gespecialiseerd in Roma kinderen; sociale wetenschapper J. Overbekking 09.05.2019 en 28.05.2019; B. Oomens 15.05.2019, onderwijzeres van groep 1 op een basisschool in Nuenen met een grote populatie Sinti kinderen; H. Verheggen 15.07.2019, gemeenteconsulente voor Generaal-pardon Roma in Lelystad; M. Lommers 17.07.2019, landelijk projectleidster Roma bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV); N. Schrik 23.07.2019, leerplichtambtenaar gespecialiseerd in Roma kinderen in Groningen; B. van Duin 04.12.2019, van Woonwagenwijzer.nl; J. Helmer 19.05.2021, in de jaren tachtig voorzitter van de Stichting Informatie over Charta 77 en tevens oud-directeur van ngo Spolu.

Tsjechië

J. Balážová 14.02.2014, destijds medewerkster van romea.cz; antropoloog D. Doubek 14.02.2014; etnologe R. Weinerová 15.02.2014 en 25.03.2015; etnoloog Z. Andrš 15.02.2014; I. Hlaváčková 06.10.2014, destijds coördinatrice van het studietoelageprogramma van romea.cz; M. Pape 08.10.2014, vertegenwoordiger van het ERRC in Praag; pedagoog D. Moree 08.10.2014; K. Vishwanathan 09.10.2014 en 07.04.2016, directeur van ngo Vzájemné soužití in Ostrava; S. Reichlová 10.10.2014, coördinatrice van het onderwijsprogramma van ngo Vzájemné soužití in Ostrava; I.

Čonková 10.10.2014, destijds betrokken bij ngo Konexe; E. Nováková 22.03.2015, coördinatrice van Charitá in Jihlava; J. Szurmanová 27.03.2015, sociaal werkster voor Roma in Karviná; K. Klamková 04.04.2016, destijds directeur van ngo IQ Roma Servis in Brno; D. Sedláčková 04.04.2016, medewerkster van ngo IQ Roma Servis in Brno; historicus M. Schuster 05.04.2016, destijds verbonden aan het Muzeum romské kultury in Brno; P. Band'ouchová 05.04.2016, onderwijscoördinatrice in het Muzeum romské kultury in Brno.

Rapporten

Internationale rapporten

Poverty and exclusion, Eurobarometer (Brussel 2007).

The perception of poverty in Europe: poverty 3, Eurobarometer (Brussel 1990).

Making transition work for everyone: poverty and inequality in Europe and Central Asia, World Bank (2000).

Avoiding the dependency trap, UNDP (2002).

Recommendation 1633. Forced returns of Roma from the former Federal Republic of Yugoslavia, including Kosovo, to Serbia and Montenegro from Council of Europe member states, doc. 9990, Raad van Europa (Straatsburg 2003).

The Roma in an expanding Europe: breaking the poverty cycle, World Bank (2005).

Poverty and exclusion, Eurobarometer (Brussel 2007).

Measures to promote the situation of Roma EU citizens in the European Union. Country reports (Brussel 2011).

Country assessment and the Roma education fund's strategic directions. Roma Inclusion Working Papers, UNDP (2012).

The situation of Roma in 11 EU Member States. Survey results at a glance, FRA/UNDP (Luxemburg 2012).

National Roma integration strategies: a first step in the implementation of the EU framework, COM (2012) 226 (Brussel 2012).

Roma health report. Health status of the Roma population. Data collection in the Member States of the European Union, EU (Brussel 2014).

Report on the implementation of the EU Framework for national Roma integration strategies, EC (Brussel 2014).

Report on the implementation of the EU Framework for national Roma integration strategies 2015. COM (2015) 299 final (Brussel 2015).

Second European Union minorities and discrimination survey Roma – selected findings, FRA (Luxemburg 2016).

Assessing the implementation of the EU Framework for national Roma integration strategies and the Council recommendation on effective Roma integration measures in the member states – COM (2016) 424 (Brussel 2016).

Farkas, L., *Data collection in the field of ethnicity. Analysis and comparative review of equality data collection practices in the European Union* (Brussel 2017).

Reviews of migrant education. The resilience of students with an immigrant background. Factors that shape well-being, OECD (Parijs 2018).

A persisting concern: anti-Gypsyism as a barrier to Roma inclusion, FRA (Luxemburg 2018).

Report on the implementation of national Roma integration strategies, EC (Brussel 2019).

A union of equality: EU Roma strategic framework for equality, inclusion and participation for 2020–2030. COM (2020) 620 final (Brussel 2020).

Annex to A union of equality: EU Roma strategic framework for equality, inclusion and participation for 2020-2030. SWD (2020) 530 final (Brussel 2020).

Roma & Travellers in six countries, FRA (Luxemburg 2020).

Mededeling en Raadsaanbeveling EU Roma strategisch raamwerk. Fiche 1 bij de aanbiedingsbrief nr. 2977, van de Minister van Buitenlandse Zaken Stef Blok aan de Tweede Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Den Haag 2020).

Landenrapporten

Nederland

Briels, B., e.a., *Monitor Inclusie: nulmeting. Ervaringen en opvattingen van Roma, Sinti en professionals over de sociale inclusie van Roma en Sinti op de domeinen onderwijs, arbeid, wonen, gezondheid en veiligheid* (Utrecht 2013).

Seidler, Y., e.a., *Monitor Sociale Inclusie: vervolgmeting 1. Eerste vervolgmeting naar de woon- en leefomstandigheden Roma en Sinti in Nederland* (Rotterdam 2015).

Seidler, Y., e.a., *Monitor Sociale Inclusie: meting 3. Tweede vervolgmeting naar de woon- en leefomstandigheden Roma en Sinti in Nederland* (Rotterdam 2018).

Seidler, Y., e.a., *Monitor Sociale Inclusie (meting 4). Derde vervolgmeting naar de woon- en leefomstandigheden Roma en Sinti in Nederland* (Rotterdam 2020).

Tsjechië

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2016 (Praag 2017).

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2017 (Praag 2018).

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2018 (Praag 2019).

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2019 (Praag 2020).

Onderwijsrapporten

Nederland

Allochtonenbeleid, WRR-rapport (Den Haag 1989).

Landelijk Beleidskader Onderwijsvoorrang 1993-1997, Ministerie van O&W (Den Haag 1993).

Timmermans, R., *Sinti scholen zich voor onderwijs. Evaluatie van het project Opleiding Sinti tot onderwijsassistent 2005-2010* (Den Bosch 2011).

Timmermans, R., *OWRS Monitor 2010-2011* (Den Bosch 2012).

Timmermans, R., *OWRS Monitor 2012-2013* (Den Bosch 2014).

De Staat van het Onderwijs. Onderwijsverslag 2014/2015. Inspectie van het Onderwijs (Den Haag 2016).

Timmermans, R., *OWRS Monitor Primair Onderwijs 2014-2015* (Den Bosch 2016).

Timmermans, R., *OWRS Monitor Voortgezet Onderwijs schooljaar 2013-2014* (Den Bosch 2015).

Timmermans, R., *OWRS Monitor Voortgezet Onderwijs schooljaar 2015-2016* (Den Bosch 2017).

De Staat van het Onderwijs. Onderwijsverslag 2016, Inspectie van het Onderwijs (Den Haag 2017).

De Staat van het Onderwijs. Onderwijsverslag 2019, Inspectie van het Onderwijs (Den Haag 2019).

De Staat van het Onderwijs. Onderwijsverslag 2020, Inspectie van het Onderwijs (Den Haag 2020).

Later selecteren, beter differentiëren, Onderwijsraad (Den Haag 2021).

Gelijke kansen in het onderwijs. Structureel investeren in kansengelijkheid voor iedereen, Sociaal-Economische Raad (Den Haag 2021).

Tsjechië

- Cahn, C. & D. Chirico e.a., *A special remedy. Roma and schools for the mentally handicapped in the Czech Republic*, ERRC (Boedapest 1999).
- 'European Court of Human Rights: D.H. v. Czech Republic', *International Legal Materials* 47:1 (2008) 38-93.
- Sykora, C., *Towards Roma Inclusion. A review of Roma education initiatives in Central and South-Eastern Europe*, UNICEF (Genève 2010).
- PISA 2012 results: excellence through equity (volume II): giving every student the chance to succeed*, OECD (Parijs 2013).
- Farkas, L., *Report on discrimination of Roma children in education*. European Network of Legal Experts in the Non-discrimination field, EU (Brussel 2014).
- Reviews of school resources: Czech Republic*, OECD (2016).
- Education and training monitor 2016 Czech Republic*, EU (Luxemburg 2016).
- Education and training monitor 2017 Czech Republic*, EU (Luxemburg 2017).
- Education in the Czech Republic. Handbook for parents*, UNHCR (Praag 2017).
- Education and training monitor 2018 Czech Republic*, EU (Luxemburg 2018).
- Education and training monitor 2019 Czech Republic*, EU (Luxemburg 2019).
- Education and training monitor 2020 Czech Republic*, EU (Luxemburg 2020).
- Decision on the merits. European Roma Rights Centre (ERRC) and Mental Disability Advocacy Centre (MDAC) v. Czech Republic. Complaint No. 157/2017*, Raad van Europa (Straatsburg 2020).

Overige onderwijsrapporten

- Rona, S. & L.E. Lee, *School success for Roma children. Step by Step special schools initiative*, Open Society Institute (New York 2001).
- Kirilová, D. & V. Repaire, *The innovative practices in the field of education of Roma children*, Raad van Europa (Straatsburg 2003).
- Kurek, S., e.a., *How to educate Roma children? Steps in building a more efficient organization for the education of the Roma ethnic minority* (2012).
- Ivanova, V., *Parenting in the prevention of early school leaving in the Roma community*, EC (Brussel 2013).

*Overige rapporten**Nederland*

- Nota woonwagenbeleid 1975*, Tweede Kamer, zitting 1974-1975, 13471 1-2.
- Bevolkingstrends r^e kwartaal*, CBS (Den Haag 2005).
- Werken aan woonwagenlocaties. Handreiking voor gemeenten: over beleid en handhaven*, VROM-Inspectie (Den Haag 2006).
- Roma, Sinti en woonwagenbewoners. Succesfactoren en knelpunten op het gebied van arbeidstoeleiding* (Den Bosch 2006).
- Stateloos maakt radeloos. De situatie van stateloze Roma in Nederland*, Dokters van de Wereld (Amsterdam 2009).
- Rules of relief. Institutions of social security, and their impact*, SCP-rapport (Den Haag 2009).
- Ervaren discriminatie in Nederland*, SCP-rapport (Den Haag 2014).
- Cijfers in beeld 2018. Landelijke discriminatiecijfers* Openbaar Ministerie (Den Haag 2019).
- De toekomst tegemoet. Leren, werken, zorgen, samenleven en consumeren in het Nederland van later*, SCP-rapport (Den Haag 2016).

- Wildeboer Schut, J.M. & S. Hoff, *Een lang tekort. Langdurige armoede in Nederland*, SCP-rapport (Den Haag 2016).
- Zutphen, R. van, e.a., *Woonwagenbewoner zoekt standplaats. Een onderzoek naar de betrouwbaarheid van de overheid voor woonwagenbewoners*, Nationale Ombudsman (Den Haag 2017).
- De sociale staat van Nederland*, SCP-rapport (Den Haag 2017).
- Tierolf, B., L. Drost & M. van Kapel, *Zevende rapportage racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld in Nederland*, Verwey-Jonker Instituut/Anne Frank Stichting (Utrecht 2018).
- ECRI Report on the Netherlands. Fifth monitoring cycle*, Raad van Europa (Straatsburg 2019).
- Vereniging Behoud Woonwagencultuur in Nederland. Advies Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid* (2019).
- Samen werken aan taal. Een advies over laaggeletterdheid*, Sociaal-Economische Raad (Den Haag 2019).
- Leidelmeijer, K., J. Frissen & J. van Iersel, *Veerkracht in het corporatiebezit. De update: een jaar later, twee jaar verder...* (Den Haag 2020).
- Smits van Waesberghe, E., J. Asmoredjo & M. Out, *Een verkennend onderzoek naar centrale belangenbehartiging voor Roma en Sinti. Een inventarisatie naar meningen binnen de twee gemeenschappen*, Verwey-Jonker Instituut (Utrecht 2020).
- Ervaren discriminatie in Nederland II*, SCP-rapport (Den Haag 2020).
- Leer, R. van, S. Venema & A. Rottier, *Herhaalmeting Woonwagenstandplaatsen in Nederland* (Den Haag 2021)

Tsjechië

- Öfner, P. & B. de Rooij, *Het afkopen van vruchtbaarheid* (Amsterdam 1990).
- Roma in the Czech Republic: foreigners in their own land*, Human Rights Watch/Helsinki Report 8:11D (New York 1996).
- Analysis of socially excluded Roma localities in the Czech Republic and absorption capacity of entities involved in this field*, GAC spol. s r.o. (Praag 2006).
- Crime prevention strategy in the Czech Republic for 2016 to 2020* (Praag 2016).
- Civil society monitoring report on implementation of the national Roma integration strategy in the Czech Republic*, EU (Brussel 2018).
- ECRI Report on the Czech Republic. Sixth monitoring cycle*, Raad van Europa (Straatsburg 2020).

Websites, kranten, weekbladen, periodieken, video en audio

Websites

- Onderstaande websites zonder datumvermelding zijn alle geraadpleegd op 21.12.2020.
- https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combatting-discrimination/roma-and-eu/roma-integration-eu_en.
- http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_1_7&l=en.
- <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2014/47/nederlandse-volkstelling-bespaart-veel-tijd-en-geld>.
- <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-mensen-met-een-migratieachtergrond-wonen-in-nederland>.
- <https://www.powned.tv/artikel/zigeuners-stelen-baby>.
- <https://wetten.overheid.nl/BWBVooo2911/1972-01-09>.
- <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ecri-cr-ma-integrovat-romy-ve-skolach-a-chranit-komunitu-lgbt/1968354> (geraadpleegd op 10.05.2021).
- <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960982212012602>.

- <https://www.dzaniben.cz/publication.html?m=002b666e42d85f921a8ee0ee4a290105&t=201902> (geraadpleegd op 21.04.2021).
- <https://www.praha8.cz/hrabalova-liben.html> (geraadpleegd op 20.05.2021).
- <https://www.holocaust.cz/dejiny/pronasledovani-a-genocida-romu/pronasledovani-a-genocida-romu-v-ceskych-zemich/pronasledovani-a-genocida-romu-2/zakon-ze-dne-14-cervence-1927-o-potulnych-cikanech/> (geraadpleegd op 14.06.2021).
- https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Romani_people_in_the_Czech_Republic?use_lang=de#/media/File:Zákaz_vstupu_potulných_cikánů_a_tuláků.jpg (geraadpleegd op 14.06.2021).
- <https://www.delpher.nl/nl/kranten/results?query=Uzhorod+zigeuner+school&coll=ddd> (geraadpleegd op 20.05.2021).
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Cikáni> (geraadpleegd op 20.05.2021).
- https://de.wikipedia.org/wiki/Robert_Ritter.
- https://de.wikipedia.org/wiki/Romani_Rose.
- <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/genocide-of-european-roma-gypsies-1939-1945> (geraadpleegd op 21.07.2021).
- <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10871537383-zatajene-dopisy/414235100021004/>.
- <https://www.zakonyproldici.cz/cs/1946-255> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/world/germany-compensating-czech-and-slovak-roma-72-years-after-nazi-atrocities> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- https://www.delpher.nl/nl/kranten/results?query=%28Tsjechoslowakije+zigeuners%29&page=1&cql%5Bo%5D=%28date+_gte_+_02214-02-1979%22%29&cql%5B1%5D=%28date+_lte_+_02214-02-1979%22%29&coll=ddd&redirect=true (geraadpleegd op 20.05.2021).
- <http://www.romea.cz/cz/zpravy/historicke-okenko-dokument-charty-77-o-postaveni-cikanu-romu-v-ceskoslovensku-z-prosince-1978> (geraadpleegd op 20.05.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/czech/czech-senate-approves-compensation-for-the-victims-of-illegal-sterilizations> (geraadpleegd op 22.07.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/world/slovak-court-compensates-illegally-sterilized-romani-woman-after-15-years>.
- <http://www.csds.cz/cs/2166-DS/version/20/part/15/data/Charta%2077%20Dokumenty%201977-1989.pdf> (geraadpleegd op 22.07.2021).
- <http://www.csds.cz/cs/2166-DS/version/20/part/15/data/Charta%2077%20Dokumenty%201977-1989.pdf> (geraadpleegd op 22.07.2021).
- <https://longreads.cbs.nl/european-scale-2019/poverty/>.
- <https://digitaal.scp.nl/armoedeinkaat2019/waar-ligt-de-armoedegrens/>.
- <https://www.rijksoverheid.nl/wetten-en-regelingen/productbeschrijvingen/wettelijke-schuldsanering-wsnp>.
- <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/herec-jan-cina-kvuli-romskemu-prijmeni-narazil-prihledani-byldeni.byl-to-sok-rika> (geraadpleegd op 10.05.2021).
- <https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/woonwagencultuur>.
- <https://www.hetwiel.info/minister-discrimineert-woonwagenbewoners-vanwege-nuloptie/>.
- <https://www.facebook.com/SabinaAchterbergh/>.
- <https://www.consumentenbond.nl/opstalverzekering/woonwagens-en-opstalverzekering>.
- <https://nos.nl/artikel/2294992-ons-kent-ons-cultuur-leidt-tot-criminaliteit-op-urk.html>.
- <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/172809/ons-kent-ons-cultuur-voedingsbodem-criminaliteit>.
- <https://hetccv.nl/onderwerpen/multiprobleem gezinnen-met-een-roma-achtergrond/>.

- [https://www.vn.nl/Het-zigeunertaboe/.](https://www.vn.nl/Het-zigeunertaboe/)
[https://www.mensenrechten.nl/nl/oordelen.](https://www.mensenrechten.nl/nl/oordelen)
[http://www.errc.org/press-releases/open-letter-to-czech-president-on-racist-comments-about-roma.](http://www.errc.org/press-releases/open-letter-to-czech-president-on-racist-comments-about-roma)
<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-politika/635413/ombudsman-krecek-zastupoval-jsem-mnoho-romu-a-chovani-prodavacky-bylo-odporne.html> (geraadpleegd op 10.05.2021).
[https://www.macrotrends.net/countries/CZE/czech-republic/crime-rate-statistics.](https://www.macrotrends.net/countries/CZE/czech-republic/crime-rate-statistics)
[http://www.romea.cz/en/news/czech/czech-survey-finds-45-of-romani-ghetto-residents-don-t-trust-police-42-do.](http://www.romea.cz/en/news/czech/czech-survey-finds-45-of-romani-ghetto-residents-don-t-trust-police-42-do)
<https://www.gutefrage.net/frage/kennt-jemand-dieses-zigeunergemaelde> (geraadpleegd op 21.05.2021).
<https://www.marktplaats.nl/q/zigeunerin+schilderij/> (geraadpleegd op 21.05.2021).
<https://nos.nl/artikel/2321851-hema-stopt-met-moorkop-bakker-sluit-winkel-vanwege-onveilige-situatie.html>.
<https://nos.nl/artikel/2369375-bekende-bakkerij-verandert-jodenkoek-in-odekoek.html> (geraadpleegd op 21.02.2021).
<https://nos.nl/artikel/2344276-zigeunersaus-wordt-in-duitsland-paprikasaus-op-zijn-hongaars.html>.
<https://www.n-tv.de/panorama/Ist-Zigeunersauce-rassistisch-article11173236.html>.
<https://nos.nl/artikel/2369375-bekende-bakkerij-verandert-jodenkoek-in-odekoek.html> (geraadpleegd op 21.02.2021).
<https://nos.nl/artikel/2321851-hema-stopt-met-moorkop-bakker-sluit-winkel-vanwege-onveilige-situatie.html>.
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrf-2021-34185.html> (geraadpleegd op 15.07.2021).
<https://wetten.overheid.nl/BWBRO042037/2019-03-26/#Hoofdstuk6>.
<http://www.errc.org/article/ostrava-case-dh-and-others-v-the-czech-republic/2945>.
<http://www.msmt.cz/file/27043/download/>.
<https://www.nuffic.nl/onderwijsystemen/tsjekie>.
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/speciaal-onderwijs>.
<https://www.nuffic.nl/onderwijsystemen/nederland>.
<https://toekomstvanonderwijs.nl/wp-content/uploads/2020/01/Discussiestuk-incl.-oplegger.pdf>.
<https://duo.nl/zakelijk/primair-onderwijs/verzuim/verzuim-digitale-melden.jsp>.
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht/leerplicht-en-kwalificatieplicht>.
<https://www.avs.nl/artikelen/nieuwekabinetrektkwalificatieplichtoptot21jaar>.
<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/zeer-zwakke-scholen/bo>.
<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/654405/segregace-prvnacku-v-moste-rodice-rozzuri-lo-rozdeleni-do-trid-nahoda-mini-reditel.html> (geraadpleegd op 10.05.2021).
<https://amendar.cz/osobnost/judr-tomas-holomek/> (geraadpleegd op 22.06.2021).
https://www.rommuz.cz/file/other/odborna-verejnosc/bulletin/bulletin_mrk_05_1996.pdf (geraadpleegd op 22.06.2021).
<http://www.romea.cz/en/news/czech/analysis-the-Lety-romani-holocaust-site-as-a-gestapo-concentration-camp> (geraadpleegd op 20.05.2021).
<https://www.nrc.nl/nieuws/2018/02/07/je-verstand-verlezen-a1591238> (geraadpleegd op 10.05.2021).
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Gipsyfestival>.
<https://data.unicef.org/resources/dataset/child-marriage/>.

- <http://romove.radio.cz/cz/clanek/18542> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/czech/czech-republic-apos-s-museum-of-romani-culture-to-educate-students-at-memorial-site-of-former-concentration-camp-at-Lety>.
- <https://research.vu.nl/en/clippings/verborgen-kampgeschiedenis-2> (geraadpleegd op 24.07.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/czech/here-is-the-winning-design-for-the-new-memorial-to-holocaust-victims-of-roma-and-sinti-origin-at-the-former-concentration> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <http://www.rom-sinto.cz/kontakt.html> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/world/germany-compensating-czech-and-slovak-roma-72-years-after-nazi-atrocities> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <https://www.fzo.cz/en/603/day-of-the-holocaust-remembrance-and-prevention-of-crimes-against-humanity/> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2183326-nabestaande-holocaust-eist-schadevergoeding-ns> (geraadpleegd op 30.05.2021).
- <https://www.4en5mei.nl/archieven/inspiratie/de-vervolging-van-sinti-en-roma-herdacht> (geraadpleegd op 22.07.2021).
- <https://zoeken.beeldengeluid.nl/program/urn:vme:default:program:2101608050040758331?ac=d>l&q=dodenherdenking> (geraadpleegd op 20.07.2021).
- <https://www.at5.nl/artikelen/208725/documentaire-sabinas-strijd-een-leven-lang-in-verzet> (geraadpleegd op 27.05.2021).
- <https://romasinti.eu> (geraadpleegd op 02.06.2021).
- <http://www.olungodrom.nl/De-Tentoonstelling/>.
- <http://www.romea.cz/en/news/czech/romani-man-dies-after-czech-police-kneel-on-his-neck-they-say-drugs-caused-his-death.romani-activists-see-parallels-to> (geraadpleegd op 22.06.2021).
- <http://www.romea.cz/en/news/czech/romani-man-dies-after-czech-police-kneel-on-his-neck-they-say-drugs-caused-his-death.romani-activists-see-parallels-to> (geraadpleegd op 22.06.2021).
- <https://www.youtube.com/watch?v=EtUffFxfeuY&t=1gs> (geraadpleegd op 22.06.2021).
- <https://www.bbc.com/news/world-europe-57566697> (geraadpleegd op 22.06.2021).
- <https://www.theguardian.com/global-development/2021/jun/22/death-of-romany-man-knelt-on-by-czech-police-compared-to-george-floyd> (geraadpleegd op 22.06.2021).
- <https://www.romea.cz/en/news/czech/jarmila-balazova-renowned-journalist-from-the-romani-community-joining-commercial-czech-online-news-server>.
- <https://www.khamoro.cz/en/>.
- <https://www.festivalfinder.eu/effe-label>.
- <http://www.kher.cz/> (geraadpleegd op 23.06.2021).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Central_European_University (geraadpleegd op 23.06.2021).
- <https://courses.ceu.edu/unit/romani-studies-program> (geraadpleegd op 23.06.2021).
- <https://www.hoer-info.at> (geraadpleegd op 27.04.2021).

Kranten, weekbladen en periodieken

Algemeen Handelsblad

Balkan Insight Reporting Network

De Correspondent

o DROM

De Groene Amsterdammer

The Guardian

Impact Magazine

The Independent

Informatiebulletin Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort

NRC Handelsblad

Het Parool

Reformatorisch Dagblad

Soerabaiasch Handelsblad

Trouw

de Volkskrant

Het vrije volk: democratisch-socialistisch dagblad

Video en audio

Duyns, Ch., *Settela. Gezicht van het verleden*. VPRO, 16.05.1994.

Keller, G. & P. Öfner, *Onze schoondochter*. NPS, 17.02.1998.

Sadeghi, B., *Waskracht!* VPRO, 18.06.2001.

Goeijers, C., *I Soeni – De droom*. NCRV, 07.06.2004.

Didderiëns, D., *De zwijgende bokser*. NPS, 04.07.2012.

Met diploma sta je sterker. KPC Groep/OWRS 2013. <https://www.owrs.nl/met-diploma-sta-je-sterker>

Argos, VPRO Radio 1, 29.09.2012.

Kudrna, T., *Zatajené dopisy* (Suppressed Letters). Česká televize, 10.03.2015.

De woonwagencultuur, Amsterdamse Filmstichting in samenwerking met de Vereniging Behoud

Woonwagencultuur in Nederland, in opdracht van het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed

Nederland. YouTube, 24.09.2019. <https://www.youtube.com/watch?v=FeVvRJ2pto8>.

Curriculum vitae

Anita van der Hulst, geboren in 1962 in Avenhorn, doorliep het Gymnasium bèta in Hoorn en studeerde Nederlands aan de Universiteit van Amsterdam. In 1987 studeerde ze af op de veranderende denkbeelden over hekserij in de zeventiende eeuw. Daarna was ze regisseur en acteur bij Werktuig, een theatergroep die voornamelijk werkzaam was op middelbare scholen. Begin jaren negentig stapte ze over naar de journalistiek. Ze werkte als redacteur bij verschillende televisieprogramma's, onder meer bij het IKON-praatprogramma Vesuvius. Vanaf eind jaren negentig maakte ze meerdere tv- en radio-documentaires, zoals de IKON-tv-documentaire *Liever herenboer* (1998), over een Brabantse boer die een boerenbedrijf runt in Polen, 1200 ha groot. De NPS-radiodocumentaire *Het zwarte scenario* (2000) behandelde de schijnbaar niet in te lopen taalachterstand bij allochtone kinderen. Vanaf 2000 werkte ze als redacteur en verslaggever bij Radio 1. Ze maakte onder meer lange achtergrondreportages voor VARA, VPRO en EO, vanuit binnen- en buitenland, onder andere vanuit Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Roemenië, Bulgarije, Servië en Albanië. Het journalistieke werk werd van 2007-2009 onderbroken door een positie als lector Neerlandistiek aan de Universiteit Belgrado. In 2013 begon ze met haar promotieonderzoek.